

I. ŹRÓDŁA RĘKOPIŚMIENNE

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie

Dokumenty pergaminowe

Archiwum Skarbu Koronnego, Oddział 1, Rachunki Królewskie: sygn. 375.

Archiwum Skarbu Koronnego, dz. I (Księgi poborowe): sygn. 65; 68; 69; 97; 107; 112; 114; 115; 117; 119; 121; 125; 126; 127.

Archiwum Skarbu Koronnego, dz. IV (Księgi Rekognicji): sygn. 6; 21; 26; 28; 31; 32; 39; 42; 47; 48.

Archiwum Skarbu Koronnego, dz. LIV (Zbiór pism rozmaitych tyczących się dóbr królewskich): sygn. 3; 24.

Archiwum Skarbu Koronnego, dz. LVI (Inwentarze starostw): sygn. O. 1 II; Z. 1.

Archiwum Narodowe w Krakowie

Akta miasta Kęt: sygn. DEP 350; DEP 351; DEP 352; DEP 353; DEP 354; DEP 355; DEP 356; DEP 357; DEP 358; DEP 359; DEP 360; DEP 362; DEP 363; DEP 364; DEP 365; DEP 366; IT 264; DEP 367.

Akta sądu skarbowego woj. Krakowskiego (Acta Iudicioeum Fisci Palatinatus Cracoviensis): sygn. IT 124; IT 125; IT 126; IT 127; IT 128; IT 129; Varia 13; Varia 14; Varia 15a; Varia 15b; Varia 16.

Archiwum Sanguszkow, rękopisy: sygn. 19.

Księgi grodzkie oświęcimskie (Acta Castrensia Osviencimensia): sygn. 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108; 109; 216; 217; 218; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 227; 228; 229; 230; 232; 233; 234; 235; 236; 237; 238; 239; 240; 137; 138; 143; 146; 148; 149; 150; 151; 152; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 163; 161, 161a; 164; 165; 166.

Księgi ziemskie zatorskie (Acta Terrestria Zatoriensia): sygn. 1; 2; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25.

Sądy kapturowe (Iudicia Interregni vulgo Kaptur): sygn. 29/20/0/1/1; 29/20/0/1/2; 29/20/0/1/3; 29/20/0/1/4; 29/20/0/1/5; 29/20/0/1/7; 29/20/0/1/6; 29/20/0/1/8; 29/20/0/1/9; 29/20/0/1/10; 29/20/0/1/11; 29/20/0/1/12; 29/20/0/2/13; 29/20/0/2/14; 29/20/0/2/15; 29/20/0/2/16; 29/20/0/2/17; 29/20/0/2/18; 29/20/0/2/19; 29/20/0/2/20; 29/20/0/2/21; 29/20/0/2/22; 29/20/0/2/23; 29/20/0/2/24; 29/20/0/2/25; 29/20/0/2/26; 29/20/0/2/27; 29/20/0/2/28.

Sądy wyjątkowe (Iudicia Ultima Instantiae): sygn. 29/19/0/-/3; 29/19/0/-/4; 29/19/0/-/2.

Variae civitates et villae: sygn. 1; 2; 238; 240; 246; 277.

Archiwum Państwowe w Katowicach, Oddział w Gliwicach

sygn. MGL 1.

Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów

Akta klasztoru Dominikanów Oświęcimiu. Os. 1.

Biblioteka Czartoryskich w Krakowie

Teki Naruszewicza, t. 8.

Dokumenty pergaminowe.

Biblioteka Jagiellońska w Krakowie

sygn. 1106; 5375; 5376, t. 1–4; 5377, t. 1–3; 5816; 5817; 5818; 5819; 5820; 5821; 5822; 5942; 5944, t. 1–2; 5945, t. 1–2; 7511; 8061. Rk

Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu

sygn. 3628.

Kopiarz dominikanów oświęcimskich z XVIII w., rkps 9647.

Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz in Berlin

Ordensbriefarchiv, nr 2111.

II. ŹRÓDŁA DRUKOWANE

Akta do konfederacji r. 1768 województwa Krakówskiego, a zwłaszcza księstw oświęcimskiego i zatorskiego, wyd. T. Klima, Wadowice 1903.

Akta sejmikowe województwa Krakówskiego, wyd. S. Kutrzeba i A. Przyboś, t. 1–5, Kraków–Wrocław–Warszawa 1932–1984.

Akta spraw złoczyńców m. Żywca (1589–1782), wyd. S. Szczotka, „Gronie”, R. 1, 1938.

Archiwa miejskie księstw oświęcimskiego i zatorskiego, wyd. W. Heck, Kraków 1891.

Bullarium Poloniae, t. 1, wyd. I. Sułkowska-Kuraś, S. Kuraś, Rzym–Lublin 1982.

Chronografia albo Dziejopis Żywiecki [...] Andrzeja Komonieckiego, wyd. S. Grodziski, I. Dwornicka, Żywiec 1987.

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae, t. 11, wyd. V. Brandl, Brunn 1875.

Codex diplomaticus Silesiae, Bd. 1–36, Breslau 1856–1936.

Codex epistolaris saeculi decimi quinti, t. 1–3, wyd. A. Sokołowski, J. Szujski, A. Lewicki, Kraków 1876–1884.

Codex Myszkoviane Ordinationis Diplomaticus, oprac. G. Labuda, Chroberz 1940 (mps w Pracowni SHGKr PAN w Krakowie).

Diariusz sejmu zwyczajnego 1670 roku, oprac. K. Przyboś i M. Ferenc, Kraków 2005.

Diariusze Sejmu Koronacyjnego Zygmunta III Wazy 1587/1588 roku, oprac. I. Kaniewska, Kraków 2015.

Dziennik z lat 1519–1545 Pawła Dunina-Wolskiego, kanclerza wielkiego koronnego, biskupa poznańskiego, wyd. A. Obrębski, Łódź 1999.

Galicja na józefińskiej mapie topograficznej: 1779–1783, t. 1, część A, sekcje 1–30, wyd. W. Bukowski, B. Dybaś, Z. Noga, Kraków 2012.

Inscriptiones clenodiales ex libris iudicialibus palatinatus cracoviensis, wyd. B. Ulanowski, w: *Starodawne prawa polskiego pomniki*, t. 7, cz. 2, Kraków 1888.

Inventarium omnium et singulorum privilegiorum (...) in Archivo Regni in arce Cracoviensi, wyd. E. Rykaczewski, Lutetiae Parisiorum–Berolini–Posnaniae 1862.

Inwentarze dóbr żywieckich z XVIII wieku, zawierające obciążenia feudalne ich ludności, oprac. F. Lenczowski, Żywiec 1980.

Jan Ostroróg, *O naprawie Rzeczpospolitej*, wyd. A. Pawiński, Warszawa 1884.

Jagelló Zsigmond herceg udvarának számadáskönyve (1504–1507), red. K. Rabai, Szeged 2016.

Jana Długosza Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego, ks. 10–12, Warszawa–Kraków 1981–2009.

Joannis Dlugossii Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae, lib. 10–12, Warszawa–Kraków 1985–2003.

Johannes Dlugossi, *Vita sanctissimi Stanislai Cracoviensis episcopi*, w: J. Dlugossi, *Opera omnia*, wyd. A. Przeździecki, t. 1, Kraków 1887.

Katalog dokumentów pergaminowych Biblioteki Czartoryskich w Krakowie, cz. 1, oprac. W. Szelińska, J. Tomaszewicz, Kraków 1975.

Katalog średniowiecznych dokumentów przechowywanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, wyd. R. Stelmach, Wrocław–Raciborz 2014.

Katalog zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej, t. 1, oprac. K. Nabiałek, W. Świeboda, M. Zdanek, Kraków 2014.

Kodeks dyplomatyczny katedry Krakowskiej ś. Wacława, t. 1–2, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1876–1883.

Kodeks dyplomatyczny klasztoru tyńckiego, wyd. S. Kętrzyński, S. Smolka, Lwów 1876.

Kodeks dyplomatyczny Małopolski, t. 1–4, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1876–1905.

Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1882.

Kodeks dyplomatyczny Polski, t. 1–3, wyd. L. Ryzyszczewski, A. Muczkowski, Warszawa 1847–1858, t. 4, wyd. M. Bobowski, Warszawa 1887.

Kodeks dyplomatyczny Śląska, t. 3, wyd. K. Maleczyński, Wrocław 1964.

Kodeks dyplomatyczny Wielicki, Lwów 1872.

Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 2, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1878.

Komoniecki A., *Chronografia albo dziejopis żywiecki*, wyd. S. Grodziski i I. Dwornicka, Żywiec 1987.

Kronika Wielkopolska, przeł. K. Abgardowicz, kom. B. Kurbis, Kraków 2010.

Kronika Wielkopolska, wyd. A. Bielowski, w: *Monumenta Poloniae Historica*, t. 2, Lwów 1878.

Księga dochodów beneficjów diecezji Krakowskiej z roku 1529 (tzw. Liber Retaxatioum), wyd. Z. Leszczyńska-Skrętowa, Kraków 1968.

Księga gromadzka wsi Kobiernice 1645–1738, wyd. B. Ulanowski, w: *Starodawne Prawa Polskiego Pomniki*, t. 11, Kraków 1921.

Księga sądowa gromad państwa suskiego z lat 1669–1751, wyd. B. Ulanowski, w: *Starodawne Prawa Polskiego Pomniki*, t. 12, Kraków 1921.

Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens und seiner einzelnen Fürstenthümer im Mittelalter, wyd. C. Grunhagen, H. Markgraf, Bd. 1–2, Leipzig 1881–1883.

Listinář těšínska, cz. 1, wyd. E. Němec, Český Těšín 1955.

Lustracja dróg województwa Krakowskiego z roku 1570, wyd. B. Wyrozumska, Kraków 1971.

Lustracja ks. oświęcimsko-zatorskiego z r. 1564. Materiały do dziejów rolnictwa w Polsce w XVI i XVII wieku, oprac. W. Chomętowski, Biblioteka Ordynacji Krasińskich. Muzeum Konstantego Świdzińskiego, t. 2, Warszawa 1876.

Lustracja województwa Krakowskiego 1564, cz. 1–2, wyd. J. Małecki, Warszawa 1962.

Lustracja województwa Krakowskiego 1659–1664, wyd. A. Falniowska-Gradowska, F. Leśniak, Warszawa 2005.

Lustracja województwa Krakowskiego 1765, cz. 1, wyd. A. Falniowska-Gradowska, Kraków 1973.

Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607 roku, wyd. A. Prochaska, Lwow 1890.

Materiały do dziejów miasta Żywca od XV do XVIII wieku, wyd. F. Lenczowski, Żywiec 1957.

Materiały do dziejów zbójnictwa góralskiego z lat 1589–1782, oprac. S. Szczotka, „Archiwum etnograficzne”, nr 3, Lublin–Łódź 1952.

Materiały do Kodeksu Małopolskiego, t. 5, Teczka W, nr 9 (Biblioteka PAN w Krakowie).

Materyały do dziejów robocizny w Polsce w XVI wieku, wyd. S. Kutrzeba, „Archiwum Komisji Prawniczej Akademii Umiejętności”, t. 9, Kraków 1913.

Matricularum Regni Poloniae Summaria, t. 5/1, wyd. T. Wierzbowski, Warszawa 1919, nr 1956, 2317; t. 5/2, wyd. J. Płocha, A. Rybarski, I. Sułkowska, red. J. Sawicki, Warszawa 1961.

Matricularum Regni Poloniae Summaria, wyd. T. Wierzbowski, t. III, Varsoviae 1908.

Matricularum Regni Poloniae Summaria, wyd. T. Wierzbowski, t. IV.2, Varsoviae 1912.

Mistrz Wincenty (tzw. Kadłubek), *Kronika polska*, wyd. B. Kurbis, Wrocław–Kraków 1992.

Mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem Kronika Polska, wyd. M. Plezia, w: *Monumenta Poloniae Historica*, t. 11, nova series, Kraków 1994.

Monumenta Poloniae Vaticana, t. 3, wyd. J. Ptaśnik, Kraków 1914.

Najstarsze księgi i rachunki miasta Krakowa 1300–1400, wyd. F. Piekosiński, J. Szujski, Kraków 1878.

Najstarszy dokument miejski Żywca (10 IX 1432), wyd. A. Kamiński, „Gronie”, R. 1, reprint 1938–1939, nr 2.

Personel salezjański i wychowankowie Zakładu im. księdza Bosko w Oświęcimiu 1898–1917, oprac. i wyd. W.W. Żurek, Lublin 2014.

Nieznany list Jana Długosza, wyd. K. Pieradzka, „Analecta Caracoviensia”, t. 12, 1980.

Prawa, przywileje, statuty i lauda księstw oświęcimskiego i zatorskiego, wyd. S. Kutrzeba, „Archiwum Komisji Prawniczej Akademii Umiejętności”, t. 9, Kraków 1913.

Przywileje i statuta cechów wadowickich, wyd. T. Klima, w: *Sprawozdanie Dyrekcji C. K. Gimnazjum w Wadowicach za rok szkolny 1904*, Wadowice 1904.

Rachunki dworu króla Władysława Jagiełły i królowej Jadwigi z lat 1388–1420, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1896.

Rachunki królewskie z lat 1393–1395 i 1412. Rachunki podrzęctwa Krakowskiego. Rachunki stacji nowosądeckiej, oprac. H. Wajs, Warszawa 1993.

Regesta Imperii, Bd. 8, wyd. A. Huber, Insbruck 1877.

Rekognicjarz powiatu śląskiego, oświęcimskiego i zatorskiego księstw, wyd. F. Piekosiński, „Herold Polski”, Kraków 1906, cz. 4.

Schlesisches Urkundenbuch, Bd. 1–6, wyd. H. Appelt, W. Irgang, H., Koln–Munchen 1963–1998.

Scriptores rerum Silesiacarum, Bd. 6, wyd. C. Grunhagen, Breslau 1871.

Scuole professionali dell’ Istituto Salesiano di s. Giacinto in Oświęcim – Galizia (Polonia). Szkoły zawodowe salezjańskiego Instytutu św. Jacka w Oświęcimiu – Galicja (Polska), oprac. W.W. Żurek, Kraków 2011.

Silesiacarum rerum Scriptores, Bd. 1, wyd. F. Sommersberg, Lipsiae 1729.

Semkowicz W., *Materiały źródłowe do dziejów osadnictwa Górnej Orawy*, cz. 1, Zakopane 1932.

Staropolskie Prawa Polskiego Pomniki, wyd. A.Z. Helcel, t. 1, Kraków 1856.

Statuty i przywileje bractwa kapłanów dekanatu zatorskiego 1378–1525, wyd. S. Kuraś, „Polonia Sacra”, t. 7, 1955, z. 4.

Trzy dokumenty z XVII i XVIII wieku, odnoszące się do gospodarki halnej w Zawoi, wyd. Z. Karczmarczyk, „Gronie”, R. 1, 1938, nr 4.

Účty dvora prince Zikmunda Jagellonského, wyd. P. Kozak, Opava 2014.

Urkunden Herzog Ludwig I. von Brieg, wyd. R. Rossler, „Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens” Bd. 6, 1864.

Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia, wyd. A. Theiner, t. 1, Romae 1860.

Volumina legum. Przedruk zbioru praw staraniem XX. Pijarów w Warszawie od r. 1732 do r. 1782 wydanego, wyd. J. Ohryzko, t. 1–7, Petersburg 1859.

Wyrok zadworny króla Zygmunta Augusta w sporze między oświęcimianami a wieliczaniem o skład i przedawanie soli wszczytym, „Dodatek Tygodniowy do Gazety Lwowskiej”, nr 47 i 48, 1868.

Zakład im. Księdza Bosko w Oświęcimiu 1898–1907. Kronika tom I, oprac. i wyd. W.W. Żurek, Lublin 2013.

Zakład im. Księdza Bosko w Oświęcimiu 1914–1917. Kronika tom 2, oprac. i wyd. W.W. Żurek, Lublin 2014.

Zbiór dokumentów katedry i diecezji Krakowskiej, t. 1, wyd. S. Kuraś, Lublin 1965.

Zbiór dokumentów małopolskich, cz. 1–8, wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kuraś, Kraków–Wrocław 1962–1975.

Zbiór dyplomów klasztoru mogińskiego przy Krakowie, wyd. E. Janota, Kraków 1865.

Zbiór formuł zakonu dominikańskiego prowincji polskiej z lat 1338–1411, wyd. J. Woroniecki, J. Fijałek, „Archiwum Komisji Historycznej”, t. 12, 1938, cz. 2.

III. OPRACOWANIA

1949–1959. X lat pracy Państwowej Szkoły Muzycznej w Oświęcimiu, oprac. W. Smołucha, Oświęcim 1960.

50 lat Chemicznej Placówki Naukowo-Badawczej w Oświęcimiu, red. E.T. Knypel, Oświęcim 1995.

650 lat parafii i wsi Radocza – zarys dziejów ze szczególnym uwzględnieniem XX wieku, oprac. J. Łasak i H. Młynarczyk, Radocza 2000.

80 lat Liceum Ogólnokształcącego im. St. Konarskiego w Oświęcimiu, red. J. Tobiasz, Oświęcim 1995.

Alexandrowicz S., *Najstarsza mapa szczegółowa ziem polskich: Stanisława Porębskiego mapa księstwa oświęcimskiego i zatorskiego z 1563 roku*, w: *Mente et Litteris. O kulturze i społeczeństwie wieków średnich*, red. H. Chłopocka, J. Krzyżaniakowa, G. Labuda, B. Lapis, J. Strzelczyk, Poznań 1984.

Atlas historyczny Polski. Województwo Krakowskie w drugiej połowie XVI wieku, red. H. Rutkowski, Warszawa 2008.

Baczkowski K., *Stosunki księstwa oświęcimskiego i zatorskiego z Koroną czeską w późnym średniowieczu*, w: *Osiem wieków historii i kultury miasta Zatora i regionu*, red. T. Gąsowski przy współpracy T. Stanko, Kraków 2006.

Balski Z. i in., *Średnie szkolnictwo zawodowe w Polsce Ludowej*, Warszawa 1985.

Barańska K., *Zapomniana społeczność. Koncepcja aranżacji Muzeum na zamku w Oświęcimiu*, „Muzealnictwo”, nr 49, 2008.

Barciak A., *Dzieje miasta Kęty do r. 1564*, „Watra – Rocznik Bielski”, R. 1, 1980.

Barwicka-Makula A., *Od wrogości do przyjaźni. Habsburgowie austriaccy wobec Polski w latach 1587–1592*, Katowice 2013.

Baziur G., *Wierni Polsce Niepodległej Antykomunistyczna konspiracja młodzieżowa w województwie Krakowskim w latach 1945–1956*, Kraków 2010.

Bąkowa J., *Szlachta województwa Krakowskiego wobec opozycji Jerzego Lubomirskiego w latach 1661–1667*, Kraków 1974.

Białęcka A., *Pamięć, świadomość, odpowiedzialność – edukacja w Muzeum i Miejscu Pamięci Auschwitz oraz jej rola w kształtowaniu współczesnej tożsamości europejskiej*, w: *Auschwitz i Holokaust: dylematy i wyzwania polskiej edukacji*, red. P. Trojański, Oświęcim 2008.

Bieniak J., *Powstanie księstwa opolsko-raciborskiego jako wyraz przekształcania się Polski w dzielnicową poliarchię*, w: *Sacra Silentii provincia. 800 lat powstania dziedzicznego księstwa opolskiego (1202–2002)*, red. A. Pobóg-Lenartowicz, Opole 2003.

- Biermann G., *Zür Geschichte der Herzogthümer Zator und Auschwitz*, Wien 1863.
- Biskup M., *Trzynastoletnia wojna z Zakonem Krzyżackim 1454–1466*, Warszawa 1967.
- Biskup M., *Zjednoczenie Pomorza Wschodniego z Polską w połowie XV wieku*, Warszawa 1959.
- Boroda K., *Studenci Uniwersytetu Krakowskiego w późnym średniowieczu*, Kraków 2010.
- Bostel F., *Sądownictwo ziemskie oświęcimskie i zatorskie od r. 1440 do 1565*, „Przewodnik Naukowy i Literacki”, R. 16, 1888.
- Broda J., *Gospodarka leśna w dobrach żywieckich do końca XVIII w.*, Warszawa 1956.
- Brzezina K., *Rzeźba i mała architektura sakralna księstw opawskiego i karniowskiego w XVIII wieku*, Kraków 2004.
- Bubak Z., *Monografia historyczna Bestwiny*, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego”, t. 4, 1975.
- Budka W., *Pieczenie dawnych miast księstw oświęcimskiego i zatorskiego*, Kraków 1935.
- Bujak F., *Z dziejów wsi polskiej (wsi zamku oświęcimskiego na początku XVI w.)*, w: *Studia historyczne ku czci prof. Wincentego Zakrzewskiego*, Kraków 1908.
- Bujak F., *Ze studiów nad rolnictwem polskim w XVI wieku (chów bydła w księstwie oświęcimskim zatorskim)*, „Sprawozdania z czynności i posiedzeń PAU”, t. 36, 1931, nr 8.
- Cetwiński M., *Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Biogramy i rodowody*, Wrocław–Kraków 1982.
- Chachaj J., *Rozwój sieci parafialnej w dekanacie Zator do końca XVI wieku*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 68, 1997.
- Chłapowski K., *Realizacja reform egzekucji dóbr (1563–1665). Sprawa zastawów królewskich małopolskich*, Warszawa 1984.
- Chłapowski K., *Starostowie w Małopolsce 1565–1668*, w: *Spółeczeństwo Staropolskie. Studia i szkice*, t. 4, red. A. Izodorczyk, A. Wyczański, Warszawa 1986.
- Chrobaczyński J., Kruczek W., *Nauczyciele małopolscy. Portret zbiorowy 1939–1945*, Kraków 2004.
- Chrzanowski T., Kornecki M., *Sztuka ziemi Krakowskiej*, Kraków 1982.
- Chrzęszcz C., *„Zakład rozwija się świetnie”. Z dziejów Liceum Konarskiego w Oświęcimiu (1915–1939)*, Oświęcim 2015.
- Crossley P., *Gothic Architecture in the Reign of Kasimir the Great. Church Architecture in Lesser Poland 1320–1380*, Kraków 1985.
- Cynarski S., *Dzieje rodu Lanckorońskich z Brzezia od XIV do XVIII wieku*, Warszawa–Kraków 1996.
- Czwojdrak B., *Dzierław Rytwiański – rzekomy husyta polski*, „Teki Krakowskie”, t. 10, 1999.
- Czwojdrak B., *Starostowie oświęcimscy w późnym średniowieczu*, „Kroniki Zamkowe. Osviencimensis”, nr 1, 2009.
- Danilczyk L., Sulerzyska L., Wojnar B., *Oświęcim. Studium historyczno-urbanistyczne*, Kraków 1990 [mps w archiwum Muzeum Zamek w Oświęcimiu].

- Dąbrowski J., *Dzieje polityczne Śląska w latach 1290–1402*, w: *Historia Śląska od czasów najdawniejszy do roku 1400*, red. S. Kutrzeba, Kraków 1933.
- Dąbrowski J., *Ostatnie lata Ludwika Wielkiego 1370–1382*, wyd. 2, Kraków 2009.
- Dąbrowski J., *Senat koronny. Stan sejmujący w czasach Jana Kazimierza*, Kraków 2000.
- Dettloff A., *Rzeźba Krakowska drugiej połowy XVIII w. Twórcy, nurty i tendencje*, Kraków 2013.
- Dominiak W., *Ostatni władca Górnego Śląska. Władysław I, pan na Opolu i Raciborzu (1225–1281)*, Raciborz 2009.
- Dominiak W., *Potomstwo Mieszka Laskonogiego*, w: *Mieszko IV Laskonogi, książę raciborski i dzielnicowy władca Polski oraz jego dziedzictwo*, red. N. Mika, Raciborz 2011.
- Draus J., Terlecki R., *Historia wychowania. Wiek XIX i XX*, Kraków 2005.
- Drożdżik W., *Z dziejów Kęt*, Kraków 1979.
- Dzieje oświęcimskiego szkolnictwa podstawowego*, red. B. Rokowska, Wadowice b.r.w.
- Dziewulski W., *Spółeczeństwo śląskie a Husyci*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. 5, 1969.
- Falniowska-Gradowska A., *Studia nad społeczeństwem województwa Krakowskiego w XVIII w.*, Warszawa 1982.
- Falniowska-Gradowska A., *Świadczenia poddanych na rzecz dworu w królewskich województwach Krakowskiego w drugiej połowie XVIII wieku*, Wrocław 1964.
- Filip L., *Żydzi w Oświęcimiu*, Oświęcim 2003.
- Fiutowski T., *Szkolnictwo ludowe w Galicji w dobie porozbiorowej*, Lwów 1913.
- Fras Z., *Galicja*, Wrocław 1999.
- Gąsowski T., *Zarys dziejów ziemi oświęcimskiej*, w: *Ziemia oświęcimska*, J. Krawczyk, T. Gąsowski, S. Pagaczewski, oprac. J. Warchał, Kraków 1969.
- Gątkowski J.N., *Rys dziejów księstw oświęcimskiego i zatorskiego*, Lwów 1867.
- Gębołyś Z., Niedziela S., *Miejska Biblioteka Publiczna w Oświęcimiu 1948–1998. Zarys dziejów*, Oświęcim 1998.
- Gmina Oświęcim, moja mała ojczyzna*, red. J. Urbiński, Oświęcim 2013.
- Gorecki T., Wieczorek M., *Księżęta Górnego Śląska. Wybór postaci*, Żory 2008.
- Grabarczyk T., *Jazda zaciężna Królestwa Polskiego w XV wieku*, Łódź 2015.
- Grodecki R., *Dzieje polityczne Śląska do roku 1290*, w: *Historia Śląska od najdawniejszych czasów do roku 1400*, red. S. Kutrzeba, t. 1, Kraków 1933.
- Gruchała J., *Andrzej Patrycy Nidecki i Jan Kochanowski – wydawcy Cyclerona*, „Filomata”, nr 406, 1991.
- Grunhagen C., *Hussitenkämpfe der Schlesier 1420–1435*, Breslau 1872.
- Grzybkowski A., *Gotycka architektura murowana w Polsce*, Warszawa 2014.
- <https://doi.org/10.31338/uw.9788323515432>

- Gzella J., *Małopolska elita władzy w okresie rządów Ludwika Węgierskiego w Polsce w latach 1370–1382*, Toruń 1994.
- Halecki O., *Powołanie księcia Władysława opolskiego na tron Krakowski w r. 1273*, „Kwartalnik Historyczny”, t. 28, 1913.
- Heck R., *Tabor a kandydatura jagiellońska w Czechach (1438–1444)*, Wrocław 1964.
- Heck R., *Zjazd głogowski w 1462 r.*, Warszawa–Wrocław 1962.
- Heumann S., *Wiadomości o parafii i kościele parafialnym w Mucharzu*, Kraków 1899.
- Heumann S., *Wiadomości o parafii i kościele parafialnym w Suchej*, Kraków 1901.
- Heumann S., *Wiadomości o parafii Zembrzyce nad Skawą*, Kraków 1898.
- Hlavaček I., *Husitsví a svět. Poznámky k problému „Husitství a Slezsko”, „Husitský Tabor”, nr 4, 1981.*
- Horwat J., *Formowanie się miast księstwa opolsko-raciborskiego do połowy XIV w.*, Gliwice–Rzeszów 1996.
- Huczek L., *Z dziejów Szczyrku*, „Watra – Rocznik Bielski”, R. 1, 1980.
- Janota E., *Wiadomość historyczna i jeograficzna o Żywiecczyźnie*, Żywiec 2008.
- Jarošova M., *Osvětim (Oświęcim, Auschwitz), Kostel sv. Kříže*, w: *Král, který léta. Moravsko-slezské pomezí v kontextu středoevropského prostoru doby Jana Lucemburského*, red. D. Majer, Ostrava 2011.
- Jasiński K., *Dominikańskie pochówki Piastów*, w: *Dominikanie w środkowej Europie w XIII–XV wieku. Aktywność duszpasterska i kultura intelektualna*, red. J. Kłoczowski, J.A. Spież, Poznań 2002.
- Jasiński K., *Rodowód Piastów śląskich*, Kraków 2007.
- Kamiński A., *Najstarszy dokument miejski Żywca (10 IX 1432)*, „Gronie”, R. 1, nr 2;
- Kamiński A., *Palczowscy z Palczowic. Ich działalność publicystyczna i reformacyjna*, Kraków 1949 (mps pracy doktorskiej).
- Kamiński A., *Zbór w Marcyporębie*, „Reformacja w Polsce”, t. 11, 1953.
- Karłowska-Kamzowa A., *Sztuka Piastów śląskich w średniowieczu. Znaczenie fundacji książęcych w dziejach sztuki gotyckiej na Śląsku*, Warszawa–Wrocław 1991.
- Katalog zabytków sztuki w Polsce*, t. 1, *Województwo Krakowskie*, red. J. Szablowski, z. 1, *Powiat bielski*, oprac. J. Szablowski, Warszawa 1951.
- Kiryk F., *Rozwój urbanizacji Małopolski XIII–XVI w. Województwo Krakowskie, powiaty południowe*, Kraków 1985.
- Klima T., *Wadowice*, cz. 1–2, Wadowice 1905–1907.
- Klon Z., *Lokacja miasta Białej*, „Watra – Rocznik Bielski”, R. 1, 1980.
- Kłoczowski J., *Dominikanie polscy na Śląsku w XIII–XIV wieku*, Lublin 1956.
- Kołodziej W., *Szkolnictwo w województwie Krakowskim w latach 1939–1948*, Toruń 1995.

- Kołodziejski S., *Średniowieczne rezydencje obronne możnowładztwa na terenie województwa Krakowskiego*, Kraków–Warszawa 1994.
- Konopczyński W., *Konfederacja barska*, t. 1–2, Warszawa 1991.
- Korta W., *Historia Śląska do 1763 roku*, Warszawa 2003.
- Kot S., *Szkolnictwo parafialne w Małopolsce XVI–XVIII w.*, w: *Przyczynki do dziejów wychowania i oświaty w Polsce*, t. 2, Lwów 1911.
- Kowalski M.D., *Pracownicy i kanonicy Krakowskiej kapituły katedralnej od pontyfikatu biskupa Nankera do śmierci biskupa Zawiszy z Kurozwęk (1320–1382)*, Kraków 1996.
- Koźbiał K., *Starostwo zatorskie. Zarys dziejów do 1772*, Kraków 2000.
- Krasicka J., *Kraków i ziemia Krakowska wobec konfederacji barskiej*, „Biblioteka Krakowska”, t. 68, Kraków 1929.
- Krasnowolski B., *Historia klasztoru Benedyktynki w Staniątkach*, Kraków 1999.
- Krasnowolski B., *Leksykon zabytków architektury Małopolski*, Warszawa 2012.
- Krawczyk J., *Galicyjskie szkolnictwo zawodowe w latach 1860–1918*, Kraków 1995.
- Krawiec J., *Powstanie Towarzystwa św. Franciszka Salezego oraz jego organizacja i działalność na ziemiach polskich*, Kraków 2004.
- Krawiec M., *Wstępne wyniki z badań archeologicznych wykonanych podczas prac ziemnych związanych z wymianą i nowo budowaną siecią kanalizacji przy kaplicy św. Jacka w Oświęcimiu*, Kraków 2016.
- Kuhn W., *Kastellaneigrenzen und Zehntgrenzen in Schlesien*, „Zeitschrift für Ostforschung”, Bd. 21, 1972.
- Kuhn W., *Siedlungsgeschichte des Auschwitzer Beskidenvorlandes*, „Zeitschrift für Ostforschung”, Bd. 24, 1975.
- Kulczykowski M., *Dwa wieki miasta Andrychowa (1767–1967)*, Kraków 1967.
- Kuraś S., *Statuty i przywileje bractwa kapłanów dekanatu zatorskiego 1378–1525*, „Polonia Sacra”, t. 7, 1955, z. 4.
- Kurtyka J., *Tęczyńscy. Studium z dziejów polskiej elity możnowładczej w średniowieczu*, Kraków 1997.
- Kurzej M., [rec. z:] Anna Dettloff, *Rzeźba Krakowska drugiej połowy wieku XVIII. Twórcy, nurty i tendencje*, Kraków 2013, „Modus. Prace z historii sztuki”, t. 15, 2015.
- Kurzej M., *Siedemnastowieczne sztukaterie w Małopolsce*, Kraków 2012.
- Kutrzeba S., *Katalog Krajowego archiwum Akt Grodzkich i Ziemskich w Krakowie*, „Teki Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej”, t. 3, Kraków 1909.
- Kutrzeba S., *Starostowie, ich początki i rozwój w XIV w.*, Kraków 1903.
- Kutzner M., *Studia nad kulturą artystyczną Raciborza*, w: *Szkice z dziejów Raciborza*, red. M. Suboczowa, Katowice 1967.

- Kuzak Z., *Tajny kurs teologii w Zakładzie Oświęcimskim Księży Salezjanów*, „Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych”, t. 30, 1984.
- Kwiatek J., *Związki Górnego Śląska z Galicją na przełomie XIX i XX wieku*, Opole 1994.
- Labuda G., *Wróćmy jeszcze raz do... naroku*, w: *Spółczesność Polski średniowiecznej*, t. 7, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1996.
- Lachendro J.W., *Bona w Oświęcimiu*, „Oświęcimski Chemik”, nr 16 (614), 1988.
- Lachendro J., *Zburzyć i zaorać...? Idea założenia Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w świetle prasy polskiej w latach 1945–1948*, Oświęcim 2007.
- Lata wojny trzynastoletniej w „Rocznikach czyli Kronikach” inaczej „Historii polskiej” Jana Długosza (1454–1466). Komentarz krytyczny*, vol. 1–2, oprac. S.M. Kuczyński, Łódź 1964–1965.
- Łatosiński J., *Monografia miasteczka Wilamowic*, Kraków 1909.
- Lenczowski F., *O dawnej produkcji piwa w Żywcu (XVI–XVIII w.)*, „Małopolskie Studia Historyczne”, R. 3, 1960, z. 3/4.
- Lenczowski F., *Z dziejów Ziemi Podbabiogórskiej*, w: *Ziemia suska*, oprac. K. Sz wajca, Kraków 1966.
- Lichański J.Z., *Łukasz Górnicki: sarmacki Castiglione*, Warszawa 1998.
- Lowenfeld R., *Łukasz Górnicki, jego życie i dzieła: przyczynek do dziejów humanizmu w Polsce*, Warszawa 1884.
- Łuszczkiewicz W., *Ruina kościoła poddominikańskiego w Oświęcimiu*, „Przyjaciel Sztuki Kościelnej”, 2, 1884.
- Madurowicz H., Podraza A., *Regiony gospodarcze Małopolski Zachodniej w drugiej połowie XVIII wieku*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1958.
- Małachowicz E., *Architektura zakonu Dominikanów na Śląsku*, w: *Z dziejów sztuki śląskiej*, red. Z. Świechowski, Warszawa 1978.
- Małachowski R., *Średnie szkolnictwo katolickie w Polsce i wybranych krajach europejskich (lata 1945–2000)*, Zielona Góra 2005.
- Małecki J., *Studia nad rynkiem regionalnym Krakowa w XVI wieku*, Warszawa 1963.
- Manikowska H., *Jerozolima–Rzym–Compostela. Wielkie pielgrzymowanie u schyłku średniowiecza*, Wrocław 2008.
- Marczewski B., *Powiat wadowicki pod względem geograficznym, statystycznym i historycznym*, Kraków 1897.
- Materiały do dziejów miasta Żywca od XV do XVIII wieku*, wyd. F. Lenczowski, Żywiec 1957.
- Mądrzycki G., Smajek-Mądrzycka I., *Wyniki badań archeologicznych przeprowadzonych w 2011 r. przy kościele pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Oświęcimiu*, Oświęcim 2014.
- Menzel J., *Die schlesische Lokationsurkunden des 13 Jahrhundert*, Wurzburg 1978.
- Meres M., *Z dziejów Żywiecczyzny*, w: *Ziemia żywiecka*, red. K. Sz wajca, Kraków 1964.
- Mezglewski A., *Szkolnictwo wyznaniowe w Polsce w latach 1944–1980*, Lublin 2004.

- Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau. Krótka historia i podstawowe fakty*, oprac. T. Świebocka, współprac. J. Mensfelt i J. Pinderska-Lech, Oświęcim 2005.
- Mika M., *Górny Śląsk w dobie wojen husyckich. Przemysłidzi opawscy i raciborscy a rewolucja husycka*, Kraków 2015.
- Mika N., *Dzieje ziemi raciborskiej*, Kraków 2010.
- Mika N., *Mieszko, syn Władysława II Wygnańca, książę raciborski i pan Krakowa – dzielnicowy władca Polski*, Racibórz 2006.
- Mika N., *Walka o spadek po Babenbergach 1246–1278*, Racibórz 2008.
- Miłobędzki A., *Architektura polska XVII wieku*, Warszawa 1980.
- Monografia gminy Wilkowice*, red. P. Stanko, Wilkowice 2014.
- Mostowik P., *Z dziejów księstwa oświęcimskiego i zatorskiego XII–XVI w.*, Toruń 2005.
- Muzea województwa Krakowskiego. Informator*, Kraków 1970.
- Nameczyńska S., *Kronika klęsk elementarnych w Polsce i w krajach sąsiednich w latach 1648–1696*, t. 1: *Zjawiska meteorologiczne i pomory*, Lwów 1937.
- Niechwiej M.M., *O błędach rusińskiego obrządku, to jest Elucidarius errorum rirus Ruthenici [1501] czyli Jan z Oświęcimia wobec idei unii kościelnej z prawosławnymi Rusinami*, Kraków 2012.
- Noga Z., *Krakowska Rada Miejska w XVI wieku. Studium o elicie władzy*, Kraków 2003.
- Noga Z., *Sprzedż terytorium siewierskiego biskupowi i kapitule Krakowskiej w 1443 r.*, „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie”, z. 109, „Prace Historyczne”, t. 12, Kraków 1987.
- Nowacki B., *Czeskie roszczenia do korony w Polsce w latach 1290–1335*, Poznań 1987.
- Nowakowski A., *Dzieje ustroju i prawa księstw oświęcimskiego i zatorskiego*, Białystok 1988.
- Nowakowski A., *Odrębności prawnoustrojowe księstw Oświęcimskiego i Zatorskiego w latach 1564–1772*, „Studia Historyczne”, R. 28, 1985, z. 4.
- Nowakowski A., *Prawne aspekty inkorporacji Księstwa Oświęcimskiego i Zatorskiego do Polski 1563/4*, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, t. 36, 1984, z. 2.
- Nowakowski A., *Spór między Polską, Czechami i Austrią o przynależność państwową Oświęcimia i Zatora*, „Kościół i Prawo”, t. 6, 1987, cz. 2.
- Nowakowski A., *Z dziejów miasta i parafii Wadowice*, Kraków 1985.
- Orzechowski K., *Historia ustroju Śląska 1202–1740*, Wrocław 2005.
- Oszczanowski P., *Casus Żurawiny. Kościół Trójcy Świętej w Żurawinie około 1600 roku*, Wrocław 2007.
- Panic I., *Książę cieszyński Przemysław Noszak (ok. 1332/1336–1410). Biografia polityczna*, Cieszyn 1996.
- Panic I., *Spór o Bytom i księstwo bytomskie na początku drugiej połowy XIV wieku*, w: *Ze studiów nad średniowiecznym Bytomiem*, red. E. Szydłowska, Bytom 1990 („Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Historia, z. 5).

- Panic I., *Zamek rybnicki od średniowiecza do schyłku XVIII wieku*, w: I. Panic, W. Iwanek, *Zamek rybnicki*, Rybnik 1990 („Zeszyty Rybnickie” 1).
- Papee F., *Jan Olbracht*, wyd. 2, Kraków 1999.
- Papee F., *Marszruta poselska z Krakowa do Rzymu około r. 1458*, w: tegoż, *Studia i szkice z czasów Kazimierza Jagiellończyka*, Warszawa 1907.
- Pawiński A., *Sejmiki ziemskie. Początek ich i rozwój aż do ustalenia się udziału postów ziemskich w ustawodawstwie sejmku walnego 1374–1505*, Warszawa 1895.
- Pelczar R., *Szkolnictwo protestanckie w województwie ruskim w XVI–XVIII wieku*. „Przemyskie Zapiski Historyczne”, t. 8–9, 1993.
- Perwolf J., *Otczet ordinarnogo profesora... o naucznych zanjatijach za graniceju s 20 maja po 20 sentjabrja 1882 g.* „Warszwszkija Uniwersitetsija Izwiestija”, nr 1, 1883, Warszawa 1883.
- Perzanowski Z., *Dawny Zator*, w: *Cracovia-Polonia-Europa. Studia z dziejów średniowiecza ofiarowane Jerzemu Wyrozumskiemu w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin i czterdziestolecie pracy naukowej*, Kraków 1995.
- Pieradzka K., *Nieznany list Jana Długosza*, „Analecta Caracoviensia”, t. 12, 1980.
<https://doi.org/10.15633/acr.3017>
- Pieradzka K., *O użyciu „likworów” i opłacie czopowego w dawnym Żywcu*, „Gronie”, R. 1, 1938, nr 3.
- Pietrzykowski J., *Salezjanie w Polsce 1945–1989*, Warszawa 2007.
- Polska w okresie drugiej wojny północnej 1655–1660*, t. 1–2, red. K. Lepszy, Warszawa 1957.
- Posłowie ziemscy koronni 1493–1600*, red. I. Kaniewska, oprac. W. Uruszczak, I. Kaniewska, M. Ferenc, J. Byliński, Warszawa 2013.
- Prawa, przywileje, statuty i lauda księstwa oświęcimskiego i zatorskiego*, wyd. S. Kutrzeba, „Archiwum Komisji Prawniczej”, t. 9, Kraków 1913.
- Prix D., *Dlouhý presbýtář kostela v Žárech. K sakrální architektuře moravsko-slezského pomezí kolem roku 1300*, Opava 2011.
- Prochowska M., *Zabytki miasta Oświęcimia*, Oświęcim 2001.
- Prochowska M. i in., *Zabytki miasta*, Oświęcim 2015.
- Prokop K.R., *Księstwa oświęcimskie i zatorskie wobec Korony Polskiej w latach 1438–1513. Dzieje polityczne*, Kraków 2002.
- Przyboś K., Walaszek A., *Reprezentacja sejmowa województwa Krakowskiego w XVII wieku*, „Studia Historyczne”, t. 20, 1977.
- Ptak M., *Kilka uwag o ustroju politycznym księstw oświęcimskiego i zatorskiego do 1563 r.*, w: *Studia z dziejów państwa i prawa polskiego*, t. 5, red. J. Matuszewski, W. Uruszczak, Łódź–Kraków 2000.
<https://doi.org/10.18778/7171-360-6.10>
- Ptaszkowski J., *Opowieści spod zamkowej góry (Karty z przeszłości Oświęcimia)*, z. 1–2, Cieszyn 1984–1988.
- Ptaszkowski J., *Opowieści spod zamkowej góry. Karty z przeszłości Oświęcimia*, Oświęcim 2009.

- Ptaszkowski J., *Rzecz o dobrej sławie Oświęcimia. Karty z historii zakładu księdza Bosko*, Kraków 1998.
- Ptaszkowski J., *Sanktuarium Matki Bożej wspomnienia wiernych w Oświęcimiu*, Kraków 1998.
- Putek J., *Miłościwe pany i krnąbrne chłopcy włóściany. Szkice i sylwetki z dziejów poddaństwa, pańszczyzny, grabieży wojskowych, procesów sądowych i innych form ucisku społecznego na dawnym pograniczu śląsko-polskim*, Warszawa 1969.
- Putek J., *O zbójnickich zamkach, heretyckich zborach i oświęcimskiej Jerozolimie (szkice z dziejów pogranicza śląsko-polskiego)*, Kraków 1938.
- Rajman J., *Jan (Janusz) IV*, w: *Piastowie. Leksykon biograficzny*, red. S. Szczur, K. Ożóg, Kraków 1999.
- Rajman J., *Jan II*, w: *Piastowie. Leksykon biograficzny*, red. S. Szczur, K. Ożóg, Kraków 1999.
- Rajman J., *Kasztelanie górnośląskie w XIII stuleciu. Z problematyki elity władzy i tzw. terytorialności grodów kasztelańskich*, „*Studia i Materiały z Dziejów Śląska*”, t. 21, 1996.
- Rajman J., *Kazimierz I*, w: *Piastowie. Leksykon biograficzny*, red. S. Szczur, K. Ożóg, Kraków 1999.
- Rajman J., *Księstwo oświęcimskie. Zarys dziejów i postulaty badawcze*, w: *Oświęcimensis. Kroniki zamkowe*, red. W. Oleś, D. Mleczo, Oświęcim 2013.
- Rajman J., *Mieszko II Otyły, książę opolsko-raciborski (1239–1246)*, „*Kwartalnik Historyczny*”, R. 100, 1993, nr 3.
- Rajman J., *Pielgrzymi z ziem inkorporowanych do Polski przy Krakowskich grobach świętych w XV–XVI w.*, w: *Jagiellonowie i ich świat. Centrum a peryferie w systemie władzy Jagiellonów*, red. B. Czwojdrak, J. Sperka, P. Węcowski, Kraków 2018 [w druku].
- Rajman J., *Pogranicze śląsko-małopolskie w średniowieczu*, Kraków 1998.
- Rajman J., *Średniowieczne klasztory na Górnym Śląsku. Próba rekrutacji i zasięg społecznego oddziaływania*, w: *Klasztor w społeczeństwie średniowiecznym i nowożytnym*, red. M. Derwich, A. Pobog-Lenartowicz, Opole–Wrocław 1996.
- Rączka Z., *Żywiec. Rys historyczny od powstania miasta do 1918 r.*, Żywiec 1997.
- Rędziński K., *Fundacyjne szkolnictwo żydowskie w Galicji w latach 1881–1918*, Częstochowa 1997.
- Rostański K., *Szymon Syreniusz i jego dzieło*, „*Wiadomości Botaniczne*”, nr 2, 1997.
- Rozbiór krytyczny Annalium Poloniae Jana Długosza z lat 1445–1480*, t. 2, oprac. S. Gawęda, K. Pieradzka, J. Radziszewska, J. Dąbrowski, Wrocław–Kraków 1965.
- Ruta Z., *Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące w Krakowie i województwie Krakowskim w latach 1932–1939*, Kraków 1990.
- Rutkowska G., *Itinerarium króla Kazimierza Jagiellończyka 1440–1492*, Warszawa 2014.
- Rybandt S., *Średniowieczne opactwo cystersów w Rudach*, Wrocław 1977.
- Rybarski R., *Gospodarstwo księstwa oświęcimskiego w XVI wieku*, Kraków 1931 (Rozprawy Wydz. Hist. Fil. PAU, ser. 2, t. 43 /68/, 1931, nr 2).
- Rybarski R., *Handel i polityka handlowa Polski w XVI w.*, Oświęcim 2015.

- Rychlik I., *Księstwa oświęcimskie i zatorskie*, w: *Sprawozdanie dyrekcji C.K. Gimnazjum w Tarnowie*, Tarnów 1889.
- Ryś J., *Szkolnictwo parafialne w miastach Małopolski w XV w.*, Warszawa 1995.
- Weyman S., *Cła i drogi handlowe w Polsce piastowskiej*, Poznań 1938.
- Schneider A., *Encyklopedia krajoznawstwa Galicji*, t. 2, Lwów 1873.
- Siemionow A., *Ziemia wadowicka*, Wadowice 1984.
- Sikorski A., *Uwagi do genealogii książąt zatorskich*, „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego” nowa seria, t. 3 (14), 1997.
- Skalińska-Dindorf E., *Kronika Oświęcimia. Dzieje Oświęcimia 1772–2003*, Oświęcim 2006.
- Skalińska-Dindorf E., *Kronika Oświęcimia. Dzieje Oświęcimia na tle dziejów ziemi oświęcimsko-zatorskiej*, Oświęcim 2002.
- Skalińska-Dindorf E., *Kronika Oświęcimia. Dzieje Oświęcimia na tle dziejów ziemi oświęcimsko-zatorskiej do 1772 roku*, Oświęcim 2007.
- Skalińska-Dindorf E., *Oświęcim – zarys dziejów*, Cieszyn 1988.
- Skalińska-Dindorf E., *Oświęcim wczoraj i dzisiaj*, Kraków 2002.
- Skalińska-Dindorf E., *Oświęcim wczoraj*, Kraków b.r.w.
- Snopek-Bąba T., *Kancelaria i dokument książąt oświęcimskich w latach 1317–1457*, w: *Śląskie Studia Historyczne*, t. 3, red. J. Chlebowczyk, Katowice 1977.
- Sochacka A., *Jan z Czyżowa namiestnik Władysława Warneńczyka. Kariera rodziny Półkozów w średniowieczu*, Lublin 1993.
- Sperka J., *Kazimierz (zm. 1229 lub 1230)*, w: *Książęta i księżne Górnego Śląska*, red. A. Barciak, Katowice 1995.
- Sperka J., *Kazimierz Jagiellończyk wobec książąt i księstw górnośląskich. Zarys relacji politycznych*, w: *Jagiellonowie i ich świat*, red. B. Czwojdrak, J. Sperka, P. Węcowski, Kraków 2015.
- Sperka J., *Pszczyna i ziemia pszczyńska – dzieje polityczne do 1517 roku*, w: *Pszczyna. Monografia historyczna*, t. 1–2, red. R. Kaczmarek, J. Sperka, Pszczyna 2014.
- Sperka J., *Szafrańcowie herbu Stary Koń. Z dziejów kariery i awansu w późnośredniowiecznej Polsce*, Katowice 2001.
- Sperka J., *Wojny króla Władysława Jagiełły z księciem opolskim Władysławem (1391–1396)*, wyd. 2, Wodzisław Śląski 2011.
- Stanek J., *Z dziejów ziemi oświęcimskiej*, Kraków 1959.
- Stanko P., *Dzieje klasztoru dominikańskiego św. Krzyża w Oświęcimiu do połowy XIV wieku* w: *Święty Jacek Odrowąż i dominikanie na Śląsku*, Katowice 2008.
- Stanko P., *Pieczenie Piastów górnośląskich*, w: *Pieczenie w dawnej Rzeczypospolitej. Stan badań i perspektywy badań*, red. Z. Piech, J. Pakulski, J. Wroniszewski, Warszawa 2006.

Stanko P., *Prawa i przywileje szlachty oświęcimskiej i zatorskiej do 1564 roku*, w: *Historia vero testis temporum. Księga jubileuszowa poświęcona prof. Krzysztofowi Baczkowskiemu*, red. J. Smółcha, A. Waśko, T. Graff, P. Nowakowski, Kraków 2008.

Stanko P., *Siedem wieków Skidzinia*, Brzeszcze 2009.

Stanko P., *Szlachta oświęcimska i zatorska do roku 1564*, Kraków 2006 (mps pracy doktorskiej).

Studnicki G., *Barwałd. Zarys dziejów*, Wadowice 1994.

Surzyn K., *Rys historyczny Śleszowic, Tarnawy Dolnej i Tarnawy Górnej*, Zembrzyce 2003.

Szczotka S., *Chłopi obrońcami niepodległości Polski w okresie potopu*, Kraków 1946.

Szczotka S., *O zbójnikach żywieckich na Śląsku*, Cieszyn 1938 (odbitka z „Zarania Śląskiego”, 1938, z. 4).

Szczotka S., *Stosunki Żywiecczyny ze Śląskiem od XVI wieku do upadku Rzeczypospolitej*, Katowice 1938.

Szczotka S., *Udział chłopów w walce z potopem szwedzkim*, Lwów 1939.

Szczur S., *Okoliczności zrzeczenia się Śląska przez Kazimierza Wielkiego w roku 1339*, „Studia Historyczne”, t. 30, 1987.

Szczur S., *Zjazd wyszehradzki z 1335 roku*, „Studia Historyczne”, t. 35, 1992.

Szematyzm Królestwa Galicji i Lodomerii, Lwów 1895.

Szkice z przeszłości Brzeszcz, Jawiszowic, Preciszyna, Skidzinia, Wilczkowic i Zasola, red. W. Janusz, Brzeszcze 2004.

Szkolnictwo ludowe w Galicyi: w swym rozwoju liczebnym od roku 1868 do roku 1909 z uwzględnieniem stosunków higienicznych, zest. B.A. Baranowski, Lwów 1910.

Szkolnictwo zawodowe Rzeczypospolitej Polskiej. Przewodnik dla rodziców, wychowawców i młodzieży, oprac. W. Szczęśny, Łódź 1925.

Szkoły powszechne Rzeczypospolitej Polskiej w roku szkolnym 1925/1926, oprac. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Warszawa 1927.

Szkoły zawodowe Rzeczypospolitej Polskiej (informator), red. J. Grabowski, Warszawa 1947.

Szyska S., *Dzieje parafii Brzeszcze*, Brzeszcze 1996.

Ślęczka R., *Szkolnictwo zawodowe Dyrekcji Okręgowej Szkolenia Zawodowego w Krakowie w latach 1949–1956*, Kraków 2016.

Świda A., *Droga do samodzielności polskiej prowincji salezjańskiej*, Warszawa 1990.

Świda A., *Towarzystwo Salezjańskie. Rys historyczny*, Kraków 1984.

Tęgowski J., *Władcy śląscy w polityce małżeńskiej króla Władysława Jagiełły (1386–1412)*, w: *Piastowie śląscy w kulturze i europejskich dziejach*, red. A. Barciak, Katowice 2007.

Tomkowicz A., *Słowo o księstwach oświęcimskim i zatorskim*, w: *Album na korzyść pogorzalców*, wyd. J. Dunin-Borkowski, Lwów 1844.

- Ulanowski B., *O założeniu i uposażeniu klasztoru Benedyktynki w Staniątkach*, „Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, t. 38, Kraków 1892.
- Urban W., *Chłopi wobec reformacji w Małopolsce w drugiej połowie XVI wieku*, Kraków 1959.
- Urban W., *Dziwni konfederaci w dziwnej wsi*, „Mową Wieki”, t. 38, 1996, nr 7.
- Urban W., *Reformacja wśród chłopów w Oświęcimskim*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. 2, 1957.
- Urban W., *Wojna domowa w Oświęcimskim*, „Almanach Kęcki”, t. 2, 1998.
- Urbiński J., *Dzieje i kultura Ziemi Oświęcimskiej*, Katowice 2013.
- Urzędnicy województwa Krakówskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*, oprac. S. Cynarski i A. Falniowska-Gradowska, Kornik 1990.
- Urzędnicy małopolscy XII–XV wieku. Spisy*, oprac. J. Kurtyka, T. Nowakowski, F. Sikora, A. Sochacka, P.K. Wojciechowski, B. Wyrozumska, Wrocław 1990.
- Wadowice. Studia z dziejów miasta*, pod red. A. Nowakowskiego, Wadowice 1997.
- Walewander A., *Kronika klęsk elementarnych w Polsce i w krajach sąsiednich w latach 1450–1586*, t. 1: *Zjawiska meteorologiczne i pomory*, Lwów 1932, t. 2: *Zniszczenia wojenne i pożary*, Lwów 1935.
- Wardzyński M., *Marmur i alabaster w rzeźbie i małej architekturze Rzeczypospolitej*, Warszawa 2015.
- Wasiak A., *Konfederacja barska w Wadowicach*, „Wadoviana. Przegląd Historyczno-Kulturalny”, nr 3, 1999.
- Wawel-Louis J., *Początkowe sądownictwo austriackie w Galicji (1772–1784)*, Lwów 1897.
- Wdowiszewski Z., *Genealogia Jagiellonów*, Warszawa 1968.
- Weyman S., *Ćła i drogi handlowe w Polsce piastowskiej*, Poznań 1938.
- Wilamowice. Przyroda, historia, język, kultura oraz społeczeństwo miasta i gminy*, red. A. Barciak, Wilamowice 2001.
- Wnętrzak G., *Zróżnicowanie kulturowe Podkarpacia Zachodniego w aspekcie historyczno-administracyjnym (Żywiecczyzna, Ziemia Oświęcimsko-Zatorska, Śląsk Cieszyński)*, w: *Żywiecczyzna – pogranicze śląsko-małopolskie. Materiały z konferencji „Żywiecczyzna pogranicze śląsko-małopolskie” zorganizowanej pod patronatem naukowym Polskiej Akademii Umiejętności*, Żywiec, 23 październik 2004, Stary Zamek, red. W. Zyzak, Żywiec 2004.
- Wojna polsko-szwedzka 1655–1660*, red. J. Wimmer, Warszawa 1973.
- Wojcik M.L., *Dokumenty i kancelarie ksiąg opolsko-raciborskich do początków XIV wieku*, Wrocław 1999.
- Wojcik M.L., *Mieszko II Otyły – władca znany i nieznan*, w: *Jak powstawało Opole? Miasto i jego książęta*, red. A. Pobóg-Lenartowicz, Opole 2006.
- Wojcik M.L., *Opole czy Racibórz. Problem lokalizacji centrum administracyjnego wschodniej części Śląska w czasach Mieszka Laskonogiego i jego następców (1202–1281)*, w: *Mieszko IV Laskonogi, książę raciborski i dzielnicowy władca Polski oraz jego dziedzictwo*, red. N. Mika, Racibórz 2011.

Wojcik M.L., *Ród Gryfitów do końca XIII wieku. Pochodzenie–genealogia–rozsiedlenie*, Wrocław 1993.

Wojcik M.L., *Uwagi w sprawie daty podziału ziemi raciborskiej po śmierci Władysława, księcia opolskiego (zm. 1281), w świetle najstarszych dokumentów jego synów, Mieszka i Przemysława*, „Studia i Materiały z Dziejów Śląska”, t. 24, 1999.

Wołkiewicz E., „*Capitaneus Slesie*”. *Królewscy namiestnicy księstwa wrocławskiego i Śląska w XIV–XV wieku*, w: *Monarchia w średniowieczu, władza nad ludźmi, władza nad terytorium*, red. J. Pysiak, A. Pieniądz-Skrzypczak, M.R. Pauk, Warszawa–Kraków 2002.

Wyrozumska B., *Drogi w ziemi Krakowskiej do końca XVI w.*, Wrocław 1977.

Zemanek A., *Szymon Syreński (Syreniusz, Syrennius) (ok. 1540–1611). Przyrodnik, zielnikarz, lekarz*, w: *Złota Księga Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi*, red. A. Zemanek, cz. 1, *Biografie uczonych*, Kraków 2000.

Zientara B., *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 2006.

Zwoliński A., *Miasto Ankwiczów. Z dziejów Andrychowa*, Kraków 1993.

Żerelik R., *Dzieje Śląska do 1526 roku*, w: *Historia Śląska*, red. M. Czapliński, Wrocław 2002.

Żurek W.W., *Salezjańskie szkolnictwo ponadpodstawowe w Polsce 1900–1963*, Lublin 1996.

Żurek W.W., *Szkoły salezjańskie w Oświęcimiu na tle salezjańskiego szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego na ziemiach polskich 1900–1939*, Lublin 2010.

IV. STRONY INTERNETOWE

www.mbp-oswiecim.pl

www.auschwitz.org